

Batrachomyomachia: vertaling van de fragmenten

(vers 1-23)

Beginnend aan bladzijde één, hoop ik dat het koor van Helicon
in mijn hart komt, om te helpen met een zang
die ik recent in de plankjes op mijn knieën noteerde,
en ik bid dat ik de ellenlange strijd, een druisende daad van Ares,
in de oren van alle mensen laat belanden:
hoe muizen gingen winnen in kikkergebied
en daarbij de daden van de aardgeboren mannen, de Giganten,
evenaarden, zoals dat verhaal bij mensen was. Zo begon het...
Een dorstige muis ontsnapte eens aan het gevaar van een wezel
en stak zijn zachte snuit in een meer vlakbij,
genietend van het heerlijke water; hem zag
een luidruchtige meerbewoner en die sprak dit woord:
“Vreemdeling, wie ben je? Vanwaar kwam je naar deze oevers? Wie
is je vader? Zeg de hele waarheid, dat ik niet denk dat je liegt.
Als ik zou ontdekken dat je een goede vriend bent, zal ik je naar mijn huis voeren;
ik zal je veel mooie gastgeschenken geven.
Ik ben koning Blaaskaak, en ik word in het moeras
alle dagen als leider van de kikkers geëerd;
Mijn vader Peleus (Modderaar) voedde me op, na zijn liefdevolle
copulatie met Hydromedusa (Waterkoningin) langs Eridanus’ oevers.
Ik zie dat u mooi bent en een stoere leider van anderen,
een vorst met een scepter en een krijger in oorlogen;
Komaan, vertel snel over uw afkomst.”

(vers 197-246)

Zo sprak zij (= Athena) en de andere goden gehoorzaamden haar
en kwamen allen in dichte drommen weer samen op één plek.

Toen bliezen muggen met grote bazuinen
een vreselijk oorlogssignaal; en uit de hemel kwam een gedonder
van de Cronide Zeus, een teken van bittere strijd.

Eerst raakte Luidkeel met een speer Likkebaard,
die in de voorhoede stond, dwars door zijn buik, recht in zijn lever.
En die viel voorover en kreeg stof op zijn zachte snorharen.

Dan trof Hollemans Moddertje met een speer,
die hij stevig in zijn borst plantte. Toen die gevallen was,
greep hem de duistere dood; en zijn ziel vloog uit zijn lichaam.

Kleine Biet doodde Kruikemans met een treffer in het hart
en Kaasvreter vermoordde hij vlak op de oevers.

(...)

Toen hij Hamknabbelaar had gezien, ging Rietje ervandoor
en dook hij in het moeras, zijn schild weggooiend op de vlucht.

Modderloper doodde Halvekilo voortreffelijk
door hem met een kiezel op de kop te slaan: diens hersenen
vlogen uit zijn neus! De aarde was onherkenbaar van het bloed!

Bordenlikker doodde de strijdende Modderloper
met een lans naar hem stormend; de dood bedekte hem de ogen.

Preitje zag de dode, sleurde hem mee aan zijn poot
en nadat hij zijn voetpees met de hand had beetgepakt, wurgde hij
hem in het moeras. Kruimeldief voerde strijd rond zijn dode makker
en trof Preitje midden in de lever, door zijn buik heen.

Die viel voor hem neer en zijn ziel ging naar Hades.

Kolenloper zag dit en gooide van ver kluiten naar Kruimelpakker,
besmeurde zijn gezicht en verblindde hem bijna.

Die werd erg boos, nam met zijn brede poot
een grote steen die op de grond lag, een last voor de wereld,
en trof er Bloemkoolloper mee onder de knie; heel zijn rechterscheen
werd verbrijzeld; neer viel hij in het stof.

Schreeuwlelijk ging de strijd aan en viel hem op zijn beurt aan
en trof hem midden in de buik: heel zijn scherpe speer
verdween in zijn ingewanden, en door de lans die met dikke poot
werd teruggetrokken, vielen al zijn darmen op de grond.

Broodvreter trof Blaaskaak in zijn grote teen

- als laatste was hij uit het meer opgedoken - en hij werd pijnlijk geblesseerd.

(vers 294-303)

Plots kwamen, met gepantserde ruggen en kromme scharen,
de schuinsmarcheerders, krom, met knijpmondjes en harde schaal,
knokelig, breed van rug, glanzend aan de schouders,
krompotig, met de scharen vooruit, loerend vanuit hun harnas,
achtpotig en tweekoppig, de onverwoestbare beesten die krabben
worden genoemd; ze knepen met hun monden verdikke de staarten van de muizen
of hun achterpoten en voorpoten af; de speren (van de muizen) werden weggeplooid.
De laffe muizen waren bang voor hen en bleven niet staan,
maar gingen op de vlucht. De zon ging al onder
en zo kwam een eind aan de eendaagse oorlog.

Bart Bernaert
bart.bernaert@telenet.be